

(مِنْ خُطْبَةٍ لَهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:) أَمَّا بَعْدُ، فَإِنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ لَمْ يَقْصِمِ جَبَّارِي دَهْرٍ قَطُّ إِلَّا بَعْدَ تَمْهِيلٍ وَرِخَاءٍ، وَلَمْ يَجْبُرْ عَظْمَ أَحَدٍ مِنَ الْأُمَمِ إِلَّا بَعْدَ أَزْلِ وَبَلَاءٍ، وَفِي دُونِ مَا اسْتَقْبَلْتُمْ مِنْ عَتَبٍ، وَمَا اسْتَدْبَرْتُمْ مِنْ خَطْبٍ مُعْتَبِرًا وَمَا كُلُّ ذِي قَلْبٍ بَلِيبٍ، وَلَا كُلُّ ذِي سَمْعٍ بِسَمِيعٍ، وَلَا كُلُّ ذِي نَاطِرٍ بِبَصِيرٍ فَيَا عَجَبًا وَمَا لِي لَا أَعْجَبُ مِنْ خَطَاةِ هَذِهِ الْفِرْقِ عَلَى اخْتِلَافِ حُجَجِهَا فِي دِينِهَا! لَا يَقْتَصُونَ أَثَرَ نَبِيٍِّّ، وَلَا يَقْتَدُونَ بِعَمَلِ وَصِيٍِّّ، وَلَا يُؤْمِنُونَ بِغَيْبٍ، وَلَا يَعْفُونَ عَنْ عَيْبٍ، يَعْمَلُونَ فِي الشُّبُهَاتِ، وَيَسِيرُونَ فِي الشَّهَوَاتِ، الْمَعْرُوفُ فِيهِمْ مَا عَرَفُوا، وَالْمُنْكَرُ عِنْدَهُمْ مَا أَنْكَرُوا، مَفْزَعُهُمْ فِي الْمَعْضَلَاتِ إِلَى أَنْفُسِهِمْ، وَتَعْوِيلُهُمْ فِي الْمُبْهَمَاتِ عَلَى آرَائِهِمْ، كَانَ كُلُّ امْرِيٍّ مِنْهُمْ إِمَامٌ نَفْسِهِ، قَدْ أَخَذَ مِنْهَا يَرَى بِعُرَى ثِقَاتٍ، وَ أَسْبَابِ مُحْكَمَاتٍ.

در بیان هلاکت مردم

عوامل هلاکت انسانها

پس از ستایش پروردگارا! خدا هرگز جباران دنیا را در هم نشکسته مگر پس از آنکه مهلهای لازم و نعمتهای فراوان بخشید، و هرگز استخوان شکسته ملتى را بازسازی نفرمود مگر پس از آزمایشها و تحمل مشکلات، مردم! در سختیهای که با آن روبرو هستید و مشکلاتی که پشت سر گذارید، درسهای عبرت فراوان وجود دارد، نه هر که صاحب قلبی است خردمند است، و نه هر دارنده گوشى

شنو است، و نه هر دارنده چشمی بیناست. در شگفتم، چرا در شگفت نباشم؟! از خطای گروه‌های پراکنده با دلایل مختلف که هر یک در مذهب خود دارند! نه گام بر جای گام پیامبر (ص) می‌نهند، و نه از رفتار جانشین پیغمبر پیروی می‌کنند، نه به غیب ایمان می‌آورند و نه خود را از عیب برکنار می‌دارند، به شبهات عمل می‌کنند و در گرداب شهوات غوطه‌ورند، نیکی در نظرشان همان است که می‌پندارد، و زشتیها همان است که آنها منکرند. در حل مشکلات به خود پناه می‌برند، و در مبهمات تنها به رای خویش تکیه می‌کنند، گویا هر کدام، امام و راهبر خویش می‌باشند که به دستگیره‌های مطمئن و اسباب محکمی که خود باور دارند چنگ می‌زنند.